

Tăng giá trị sản xuất từ chuyển đổi cơ cấu cây trồng

Chuyển đổi cơ cấu cây trồng là một trong những giải pháp quan trọng để thực hiện cơ cấu lại ngành Nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng, phát triển bền vững và xây dựng nông thôn mới. Thực hiện chủ trương này, những năm qua, các địa phương đã tổ chức thực hiện khá hiệu quả; khai thác tốt tiềm năng, ổn định sản xuất cho người dân.

Mô hình chuyển đổi từ đất lúa sang trồng thanh long cho hiệu quả kinh tế cao tại xã Thụy Duyên (Thái Thụy).

thấp (mỗi có khoảng 9,2% diện tích).

Với mục tiêu xây dựng nhiều vùng sản xuất đạt giá trị 400 - 600 triệu đồng/ha/năm trở lên; xây dựng được sản phẩm có thương hiệu của ngành trồng trọt đồng thời thu hút các tập đoàn, doanh nghiệp xây dựng nhà máy chế biến nông sản trên địa bàn tỉnh, nâng tầm giá trị lúa gạo Thái Bình, ngày 20/1/2020, Tỉnh ủy ban hành Nghị quyết số 09-NQ/TU về tập trung lãnh đạo, chỉ đạo chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa kém hiệu quả giai đoạn 2020 - 2025, định hướng đến năm 2030; UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 53/KH-UBND, ngày 8/6/2020 chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa năm 2020 và giai đoạn 2021 - 2025, Quyết định số 2193/QĐ-UBND, ngày 29/7/2020 về việc phê duyệt đề án chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa kém hiệu quả giai đoạn 2020 - 2025, định hướng đến năm 2030. Theo đó, đến hết năm 2025, toàn tỉnh chuyển đổi 9.000ha đất sản xuất lúa sang trồng cây ăn quả, 7.273ha sang trồng cây hàng năm; giai đoạn 2026 - 2030 chuyển đổi 5.000ha đất lúa sang trồng cây ăn quả, 5.000ha sang trồng cây hàng năm; nâng diện tích đất trồng cây ăn quả đến năm 2030 đạt 19.780ha, diện tích chuyên màu trồng cây hàng năm đạt 20.368ha. Việc chuyển đổi phải phù hợp với các quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất được phê duyệt, không làm mất đi các điều kiện phù hợp để trồng lúa trở lại; nghiêm cấm xây dựng các công trình kiên cố, các công trình không phục vụ sản xuất nông nghiệp trên đất chuyển đổi. Chuyển đổi cơ cấu cây trồng thực hiện theo quy hoạch vùng sản xuất hàng hóa tập trung, quy mô tối thiểu 2ha trở lên, khuyến khích các vùng có diện tích 6ha trở lên để được cấp mã số vùng trồng.

Cùng với cơ chế, chính sách hỗ trợ của tỉnh, ngành Nông nghiệp cùng các địa phương đang đẩy mạnh các giải pháp tích tụ ruộng đất, tạo thuận lợi cho người dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, hình thành vùng sản xuất tập trung quy mô lớn. Không chỉ được kỳ vọng ở hiệu quả kinh tế thông qua những con số cụ thể, chuyển đổi đất lúa thành công sẽ góp phần quản lý và sử dụng đất lúa một cách linh hoạt, hiệu quả, bảo vệ cây ăn quả truyền thống của Thái Bình; giải quyết vướng mắc, khó khăn hiện nay trong nông nghiệp như: thiếu lao động, bỏ ruộng không canh tác, hình thành các nhóm, tổ hợp tác sản xuất theo quy trình tiên tiến, thay đổi tư duy sản xuất của nông dân về thị trường và hội nhập quốc tế với chính sản phẩm nông nghiệp.

BÁCH THUẬN Đưa nghị quyết vào cuộc sống

Ngay sau khi tổ chức thành công Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2020 - 2025, Đảng ủy xã Bách Thuận (Vũ Thư) đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo các chi bộ, các ban, ngành, đoàn thể nhanh chóng xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện sớm đưa Nghị quyết Đại hội vào cuộc sống.

Đảng chí Nguyễn Văn Luật, Bí thư Đảng ủy xã cho biết: Nhiệm kỳ 2020 - 2025, Đảng bộ xã Bách Thuận đề ra 21 chỉ tiêu chủ yếu. Trong đó, phấn đấu tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân hàng năm đạt 7,76%; năm 2025 thu nhập bình quân đầu người đạt 70,1 triệu đồng; tỷ lệ gia đình đạt chuẩn văn hóa đạt trên 98%; xã đạt nông thôn mới nâng cao, hoàn thành tiêu chí nông thôn mới kiểu mẫu... Để đạt được mục tiêu trên, Đảng bộ xã đề ra các giải pháp, trong đó tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh phát triển kinh tế, chú trọng thực hiện cơ cấu lại ngành Nông nghiệp theo hướng bền vững, khuyến khích tích tụ ruộng đất để sản xuất hàng hóa tập trung theo chuỗi liên kết; phát huy lợi thế, phát triển du lịch trải nghiệm cộng đồng. Phát triển toàn diện và nâng cao chất lượng sự nghiệp văn hóa - xã hội. Tăng cường công tác xây dựng Đảng, chính quyền, MTTQ và các đoàn thể vững mạnh.

Để Nghị quyết Đại hội sớm đi vào cuộc sống, ngay sau Đại hội, Ban Chấp hành Đảng bộ xã đã họp, phân công nhiệm vụ cho các thành viên; kiện toàn các ban, các chức danh theo quy định; chỉ đạo các chi bộ, các ban, ngành, đoàn thể khẩn trương xây dựng kế hoạch

tổ chức thực hiện. Ngoài ra, Đảng ủy xã còn chỉ đạo các chi bộ, các đoàn thể đẩy mạnh tuyên truyền Nghị quyết đến toàn thể đảng viên, nhân dân, chỉ đạo các chi bộ, các ban, ngành, đoàn thể nhanh chóng xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện sớm đưa Nghị quyết Đại hội vào cuộc sống.

Đảng chí Nguyễn Văn Luật, Bí thư Đảng ủy xã cho biết: Đảng bộ xã Bách Thuận đề ra 21 chỉ tiêu chủ yếu. Trong đó, phấn đấu tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân hàng năm đạt 7,76%; năm 2025 thu nhập bình quân đầu người đạt 70,1 triệu đồng; tỷ lệ gia đình đạt chuẩn văn hóa đạt trên 98%; xã đạt nông thôn mới nâng cao, hoàn thành tiêu chí nông thôn mới kiểu mẫu... Để đạt được mục tiêu trên, Đảng bộ xã đề ra các giải pháp, trong đó tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh phát triển kinh tế, chú trọng thực hiện cơ cấu lại ngành Nông nghiệp theo hướng bền vững, khuyến khích tích tụ ruộng đất để sản xuất hàng hóa tập trung theo chuỗi liên kết; phát huy lợi thế, phát triển du lịch trải nghiệm cộng đồng. Phát triển toàn diện và nâng cao chất lượng sự nghiệp văn hóa - xã hội. Tăng cường công tác xây dựng Đảng, chính quyền, MTTQ và các đoàn thể vững mạnh.

để chủ trương đó đạt hiệu quả, chính quyền xã cần quy hoạch đồng bộ và định hướng cụ thể cho người dân.

Để tạo niềm tin ấn tượng cho khách khi đến tham quan, trải nghiệm, xã Bách Thuận đang huy động nguồn xã hội hóa để xây dựng công viên hóa xã "Làng vườn du lịch sinh thái" với quy mô lớn. Mẫu thiết kế công viên đang được đưa ra xin ý kiến của người dân. Hiện nay, xã đã vận động xã hội hóa được gần 600 triệu đồng. Địa phương tích cực quảng bá hình ảnh quê hương trên mạng xã hội. Ngoài thương hiệu điểm đến du lịch sinh thái, Bách Thuận đang lên phương án xây dựng thương hiệu ẩm thực chợ Thuận Vy với các loại bánh truyền thống; thương hiệu nhà cổ Bách Thuận (địa phương có 11 nhà cổ với niên đại khoảng 100 năm); thương hiệu hồ, được liệt Bách Thuận. Ngoài ra, xã đang tiếp tục tranh thủ thời cơ, nguồn lực để xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu; trọng tâm là tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho các tầng lớp nhân dân về vai trò chủ thể của người dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu để không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân.

Tin rằng với quyết tâm, sự vào cuộc ngay từ sớm của cấp ủy, chính quyền xã, sự đồng thuận của các tầng lớp nhân dân, Bách Thuận sẽ thực hiện thắng lợi các mục tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã đề ra.

ĐÀO QUYN

Nâng cao hiệu quả sử dụng đất

Những năm qua, sản xuất lúa trên địa bàn tỉnh đã có sự chuyển biến mạnh mẽ về cơ cấu trà, giống lúa: 98% diện tích được cấy các giống lúa ngắn ngày có năng suất cao, chống chịu sâu bệnh tốt; diện tích lúa lai, lúa chất lượng tăng. Thái Bình là tỉnh đứng đầu về áp dụng khoa học, kỹ thuật thâm canh cải tiến SRI, hiệu ứng hàng biên (với khoảng 50.000ha lúa gieo cấy áp dụng từng phần hoặc toàn phần SRI), giảm chi phí sản xuất từ 3 - 4 triệu đồng/ha so với các phương thức khác. Chuyển đổi cơ cấu cây trồng, đặc biệt là đối với những diện tích đất trồng lúa một vụ, canh tác kém hiệu quả sang trồng các loại cây màu khác là một biện pháp quan trọng để tăng hiệu quả sử dụng đất, tăng thu nhập cho người nông dân. Giai đoạn từ năm 2016 - 2019, tổng diện tích đất lúa chuyển đổi cơ cấu cây trồng là 2.220,6ha, trong đó chuyển đổi sang trồng rau màu, cây ăn quả, cây được lợi là 1.293,38ha. Theo đánh giá, hiệu quả kinh tế của các cây trồng chuyển đổi cao hơn so với trồng lúa từ 2 - 3 lần. Một số mô hình: sản xuất khoai

tây hàng hóa, sản xuất ớt hàng hóa tại các xã: Quỳnh Minh, An Ấp (Quỳnh Phụ) và Hồng Minh (Hưng Hà) có giá trị kinh tế từ 300 - 350 triệu đồng/ha/năm; mô hình trồng cây ăn quả: trồng chuối tại xã Thái Giang (Thái Thụy) diện tích 3ha, hiệu quả kinh tế đạt trên 200 triệu đồng/ha, mô hình trồng thanh long tại xã Thống Nhất (Hưng Hà) cho thu nhập 500 - 600 triệu đồng/ha... Diện tích chuyển đổi sang trồng hoa, cây cảnh khoảng 80ha; chuyển sang trồng cây dược liệu khoảng 70ha.

Mạnh dạn đứng ra đầu tư 4ha trong vùng chuyển đổi ven sông Diêm Hộ đầu tư trên 2,5 tỷ đồng trồng cây ăn quả, mô hình chuyển đổi của anh Nguyễn Duy Dự, xã Thụy Thanh (Thái Thụy) được xem là minh chứng điển hình cho việc phá thế độc canh cây lúa. Anh Dự chia sẻ: Với 4ha, tôi trồng trên 1.000 gốc táo đào vàng, gần 600 gốc mít Thái, 300 gốc bưởi da xanh. Sau 2 năm trồng, đến năm 2017 cây trong vườn bắt đầu cho trái ngọt, giờ đã cho thu hoạch ổn định. Táo thu khoảng 20 tấn/năm, được 300 - 350 triệu đồng. Mít một năm thu 4 lứa quả, 1 cây thu 1 - 1,5 triệu đồng/năm.

Tổng doanh thu trên 1 tỷ đồng/năm, cao hơn nhiều so với cây lúa trước đây.

Có thể khẳng định, việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng theo hướng hàng hóa không chỉ giúp nông dân làm giàu từ sản xuất nông nghiệp mà còn góp phần quan trọng thực hiện thành công chương trình xây dựng nông thôn mới.

Bảo đảm phát triển hiệu quả, bền vững

Mặc dù việc chuyển đổi, chuyển dịch cơ cấu cây trồng có nhiều tiến bộ nhưng hiệu quả kinh tế ngành trồng trọt chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh của tỉnh. Việc tổ chức sản xuất chủ yếu theo mô hình kinh tế hộ nhỏ lẻ; sự tham gia và đầu tư của doanh nghiệp còn hạn chế; chưa có vùng sản xuất chuyên canh quy mô lớn. Đa số sản phẩm chưa có thương hiệu, quy mô sản xuất và chất lượng sản phẩm chưa cao. Đất trồng lúa chiếm tỷ trọng lớn (khoảng 70% diện tích đất gieo trồng) nhưng chưa tạo ra được sản phẩm gạo có thương hiệu đủ mạnh tham gia cạnh tranh trên thị trường. Đất trồng cây hàng năm chủ yếu sử dụng đất giữa 2 vụ lúa, diện tích chuyên canh

Gia đình anh Trần Văn Xanh (thôn Bách Tĩnh, xã Bách Thuận) có thu nhập ổn định từ trồng hoa và cây cảnh.

NGÂN HUYỀN

Làm giàu trên đất khó

Với nghị lực vượt khó, đảng viên, cựu chiến binh (CCB) Trần Quang Loát, thôn Đông Bình Cách, xã Đông Xá (Đông Hưng) đã biến vùng đất úng trũng khó canh

tác, sản xuất không hiệu quả trở thành trang trại chăn nuôi tổng hợp cho thu nhập trên 200 triệu đồng/năm.

Từng là bộ đội phụ trách công tác hậu cần của đơn vị,

thường xuyên phải tăng gia sản xuất để cải thiện và nâng cao chất lượng bữa ăn cho bộ đội nên CCB Trần Quang Loát có kinh nghiệm trong chăn nuôi, trồng trọt. Khi nghỉ hưu trở về

quê nhà, ông không nghĩ ngơi mà vẫn cần mẫn với mảnh vườn, ao cá để phát triển kinh tế gia đình. Với quyết tâm "không cho đất nghỉ", năm 2013, khi địa phương thực hiện dồn điền đổi thửa, khuyến khích nông dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, ông bàn với gia đình xin dồn đổi những diện tích "ruộng mặt" của gia đình về vùng đất úng trũng không ai muốn nhận và mạnh dạn mua thêm 3 sào ruộng của những gia đình quanh đó để quy vùng đào ao thả cá và phát triển chăn nuôi gà. Lúc đầu, vợ con ông không đồng ý vì cho rằng chẳng ai đi đổi ruộng tốt lấy ruộng xấu nhưng thấy ông rất quyết tâm và đã lên kế hoạch bài bản nên đồng lòng, dốc sức cùng chống không quản nắng mưa, sớm tối biến ruộng trũng thành khu vườn, ao, chuồng trú phủ. Ông Loát tâm sự: Minh là đảng viên, là Bộ đội Cụ Hồ, có kinh nghiệm trong chăn nuôi, trồng trọt, sức khỏe vẫn còn, tiệt đất bỏ hoang nên cố gắng làm để cải thiện kinh tế gia đình. Với diện tích 10.000m², ông Loát đầu tư trên 100 triệu đồng thuê máy xúc đào 4.800m² ao thả cá giống, diện tích còn lại xây 3 gian chuồng nuôi hàng trăm con gà thịt và trồng gần 100 gốc mít cùng các loại cây ăn quả có giá trị khác.

7 năm trải bao khó khăn, vất vả và đã từng thất bại, thậm chí nợ nần nhưng CCB Trần Quang Loát không nản chí, vẫn miệt mài sớm tối ngoài khu chuyển đổi chăm sóc đàn gà, đàn cá và cây cối trong vườn. Những năm gần đây, dịch bệnh thường xảy ra, giá bán các sản phẩm lên xuống thất thường tác động không nhỏ đến người chăn nuôi nhưng do mua con giống ở cơ sở uy tín, bảo đảm chất lượng, thường xuyên vệ sinh ao, chuồng sạch sẽ và phòng dịch tốt, lựa được thời điểm xuất bán nên mô hình VAC của ông ít bị ảnh hưởng, vẫn cho thu nhập ổn định.

Ông Lê Thế Chiến, Chủ tịch Hội CCB xã Đông Xá cho biết: Mặc dù tuổi cao nhưng CCB Trần Quang Loát vẫn động viên gia đình đầu tư xây dựng thành công mô hình VAC mang lại hiệu quả kinh tế cao. CCB Trần Quang Loát cũng nhiệt tình trao đổi kinh nghiệm phát triển chăn nuôi, trồng trọt cho các hội viên trong xã để cùng làm giàu, thực sự là tấm gương tiêu biểu để các CCB và nhân dân noi theo. Cách phát triển kinh tế của CCB Trần Quang Loát không mới nhưng đã khẳng định việc tích tụ ruộng đất là hướng đi tất yếu để làm giàu.

Gần 100 cây mít của cựu chiến binh Trần Quang Loát mỗi năm cho thu hàng chục triệu đồng.

